

Utjecaj rane diskografske industrije na početke i razvoj organiziranog (pokreta) klapskog pjevanja

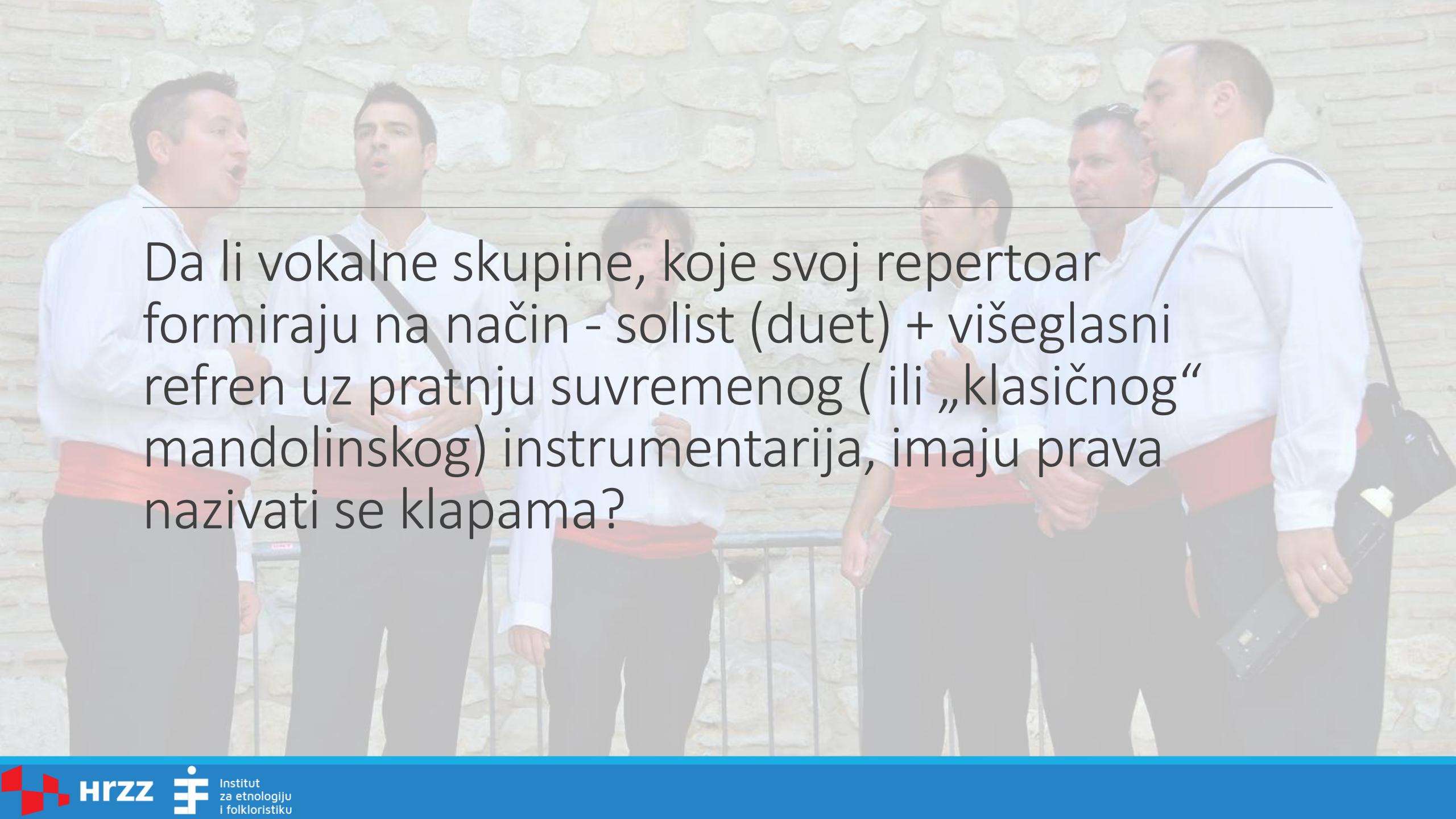
JOŠKO ĆALETA

Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb

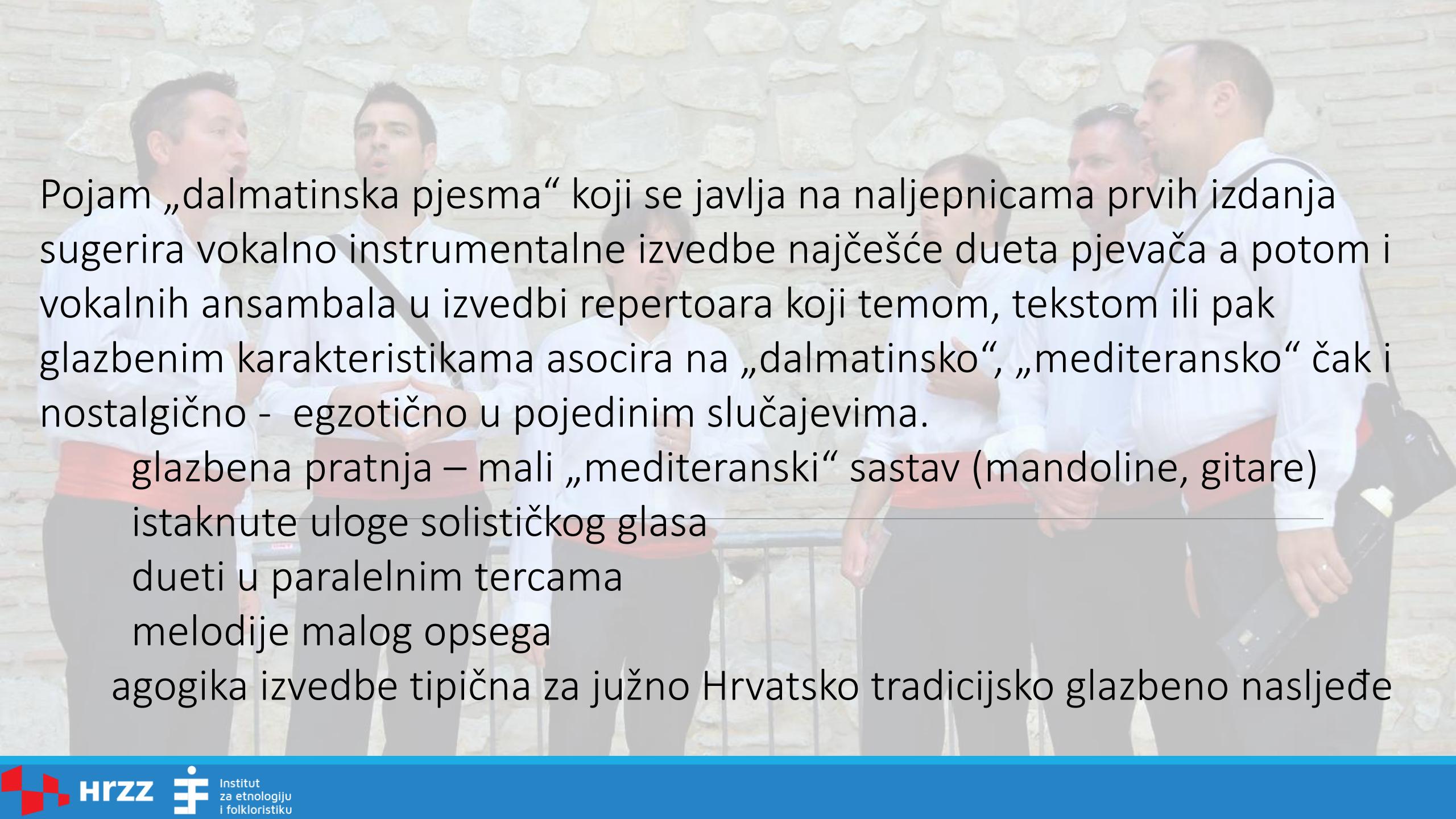

„Glazba kao dio života: kultura, tradicija, identitet“ , znanstveni skup posvećen Nikoli Bubli u organizaciji Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu (Odsjek za glazbenu pedagogiju i glazbenu kulturu, odsjek za glazbenu teoriju i kompoziciju) i Festivala Dalmatinskih klapa, Omiš. Split, 20. 05. 2022.

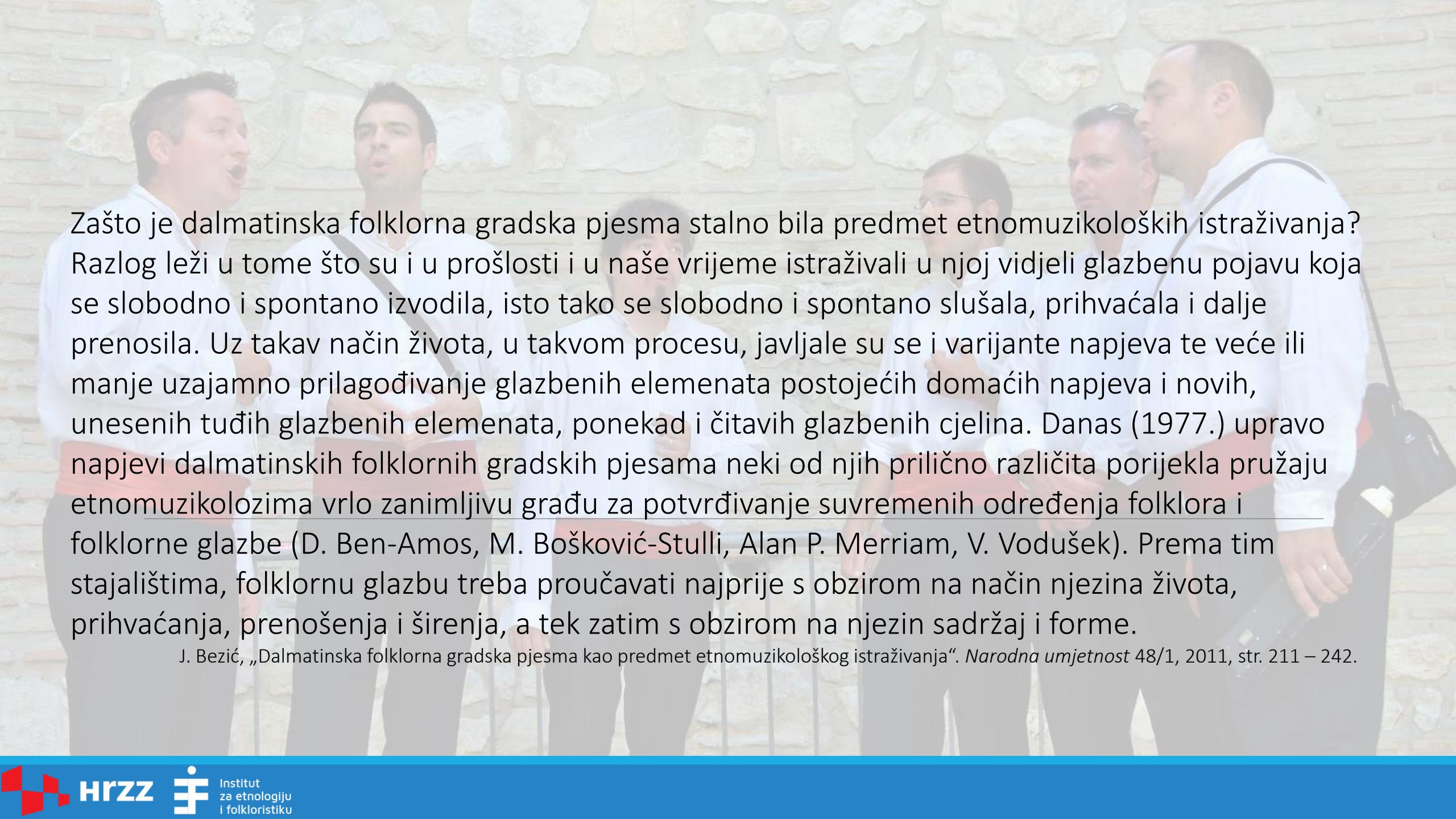
A photograph of a group of six men singing outdoors. They are dressed in white shirts and dark trousers, some with red sashes. They are standing in front of a light-colored stone wall. The man on the far left is singing with his mouth open. The man next to him is also singing. Behind them, three more men are visible, looking towards the camera. The man on the far right is holding a guitar case.

Da li vokalne skupine, koje svoj repertoar formiraju na način - solist (duet) + višeglasni refren uz pratnju suvremenog (ili „klasičnog“ mandolinskog) instrumentarija, imaju prava nazivati se klapama?

A photograph of a group of musicians in traditional Dalmatian clothing, including white shirts and red sashes, performing outdoors against a stone wall. They are holding instruments like mandolines and guitars.

Pojam „dalmatinska pjesma“ koji se javlja na naljepnicama prvih izdanja sugerira vokalno instrumentalne izvedbe najčešće dueta pjevača a potom i vokalnih ansambala u izvedbi repertoara koji temom, tekstom ili pak glazbenim karakteristikama asocira na „dalmatinsko“, „mediteransko“ čak i nostalgično - egzotično u pojedinim slučajevima.

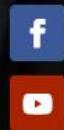
glazbena pratnja – mali „mediteranski“ sastav (mandoline, gitare)
istaknute uloge solističkog glasa
dueti u paralelnim tercama
melodije malog opsega
agogika izvedbe tipična za južno Hrvatsko tradicijsko glazbeno nasljeđe

A photograph showing a group of six men singing outdoors. They are dressed in traditional Dalmatian folk clothing, including white shirts with suspenders and dark trousers. They are standing in front of a light-colored stone wall. The men are looking upwards and to their right, with their mouths open as if singing. The lighting suggests it might be late afternoon or early evening.

Zašto je dalmatinska folklorna gradska pjesma stalno bila predmet etnomuzikoloških istraživanja? Razlog leži u tome što su i u prošlosti i u naše vrijeme istraživali u njoj vidjeli glazbenu pojavu koja se slobodno i spontano izvodila, isto tako se slobodno i spontano slušala, prihvaćala i dalje prenosila. Uz takav način života, u takvom procesu, javljale su se i varijante napjeva te veće ili manje uzajamno prilagođivanje glazbenih elemenata postojećih domaćih napjeva i novih, unesenih tuđih glazbenih elemenata, ponekad i čitavih glazbenih cjelina. Danas (1977.) upravo napjevi dalmatinskih folklornih gradskih pjesama neki od njih prilično različita porijekla pružaju etnomuzikozima vrlo zanimljivu građu za potvrđivanje suvremenih određenja folklora i folklorne glazbe (D. Ben-Amos, M. Bošković-Stulli, Alan P. Merriam, V. Vodušek). Prema tim stajalištima, folklornu glazbu treba proučavati najprije s obzirom na način njezina života, prihvaćanja, prenošenja i širenja, a tek zatim s obzirom na njezin sadržaj i forme.

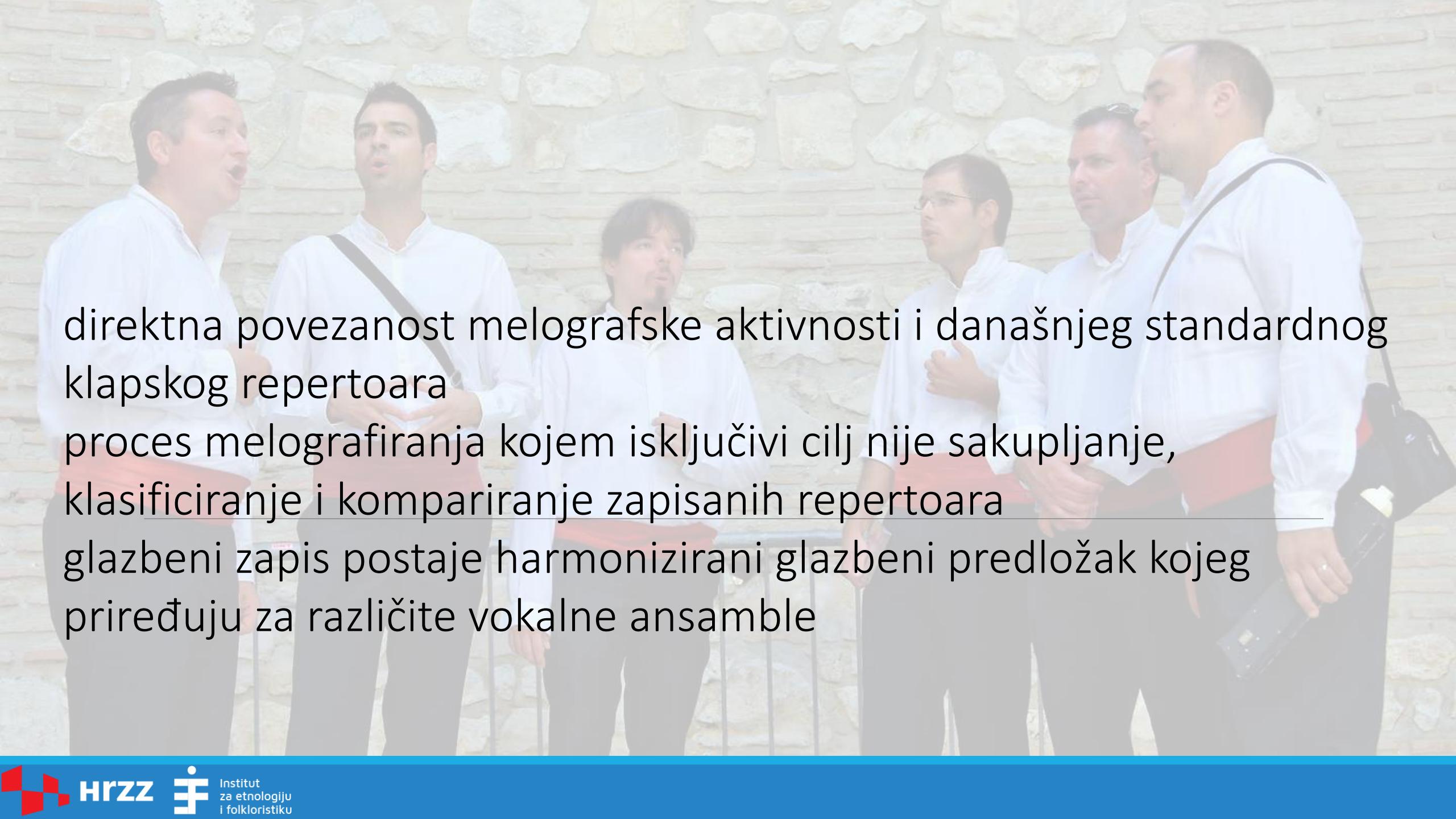
J. Bezić, „Dalmatinska folklorna gradska pjesma kao predmet etnomuzikološkog istraživanja“. *Narodna umjetnost* 48/1, 2011, str. 211 – 242.

Diskografska industrija u Hrvatskoj od 1927. do kraja 1950-ih

[HRVATSKA E-DISKOGRAFIJA](#)[ODABRANA GRAĐA](#)[IZVJEŠTAJI](#)[SLUŠAONICE I RADIJSKI
PRILOZI](#)[NOVOSTI](#)[PUBLIKACIJE I IZLAGANJA](#)[SURADNICI NA PROJEKTU](#)[KONTAKT](#)

Ova stranica koristi kolačice za bolje performanse, ali ih uvijek možeš isključiti.

[Accept / Prihvaćam](#)[Reject / Ne prihvaćam](#)[Read More / Više](#)

A photograph of six people singing in front of a stone wall. They are all wearing white shirts and dark trousers. Some have suspenders. They are holding microphones and looking towards the left where they are singing.

direktna povezanost melografske aktivnosti i današnjeg standardnog
klapskog repertoara
proces melografiranja kojem isključivi cilj nije sakupljanje,
klasificiranje i kompariranje zapisanih repertoara
glazbeni zapis postaje harmonizirani glazbeni predložak kojeg
priređuju za različite vokalne ansamble

„Neke mi od njih odzvanjaju u pamćenju iz najranijeg djetinjstva na Guvnu i Zlinju u Blatu, u hvarskim jutrima na povratku ribara i večerima na Mandraču, ili u điru na Stradunu, Pilama i Gradcu u skladnom tihom pjevanju dubrovačkih klapa. A mnoge su uspomene i na divne susrete s kazivačima i prijateljima u njihovim domovima po selima i gradovima, pa svima koji su na bilo koji način pripomogli u mojim nastojanjima najsrdačnije zahvalujem.“

